

## EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1298/2008/EY,

tehty 16 päivänä joulukuuta 2008,

**Erasmus Mundus -toimintaohjelman 2009–2013 käynnistämisestä korkea-asteen koulutuksen laadun parantamiseksi ja kulttuurien välisen ymmärtämyksen edistämiseksi kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon <sup>(1)</sup>,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä <sup>(2)</sup>,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2317/2003/EY <sup>(3)</sup> käynnistettiin ohjelma korkea-asteen koulutuksen laadun parantamiseksi ja kulttuurien välisen ymmärtämyksen edistämiseksi kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla (Erasmus Mundus) (2004–2008).

(2) Neuvoston asetuksella (EY) N:o 1085/2006 <sup>(4)</sup> perustettiin liittymistä valmisteleva tukiväline, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1638/2006 <sup>(5)</sup> perustettiin eurooppalainen naapuruuden ja kumppanuuden väline, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1905/2006 <sup>(6)</sup> perustettiin kehitysyhteistyön rahoitusväline, neuvoston asetuksella (EY) N:o 1934/2006 <sup>(7)</sup> perustettiin teollistuneiden ja muiden korkean tulotason maiden ja alueiden kanssa tehtävän yhteistyön rahoitusväline, ja Euroopan kehitysrahastoa säännel-

nellään Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetulla kumppanuussopimuksella <sup>(8)</sup>, jäljempänä 'AKT-EY-kumppanuussopimus', ja sisäisellä sopimuksella vuosia 2008–2013 koskevaan monivuotiseen rahoituskehikseen perustuvan yhteisön avun rahoituksesta AKT-EY-kumppanuussopimuksen mukaisesti sekä rahoitustuen myöntämisestä EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille <sup>(9)</sup>, jäljempänä 'AKT:n ja EY:n sisäinen sopimus'.

(3) Vuosien 2004–2008 ohjelman mukaisesti Erasmus Mundus -ohjelma tähtää huipputaamiseen. Tarjottavien opintojen ja opiskelijoiden vastaanoton laadun sekä maailmanlaajuisesti kilpailukykyisen apurahajärjestelmänsä ansiosta ohjelma mahdollistaa kolmansien maiden parhaiden opiskelijoiden houkuttelun.

(4) Ulkoisen avun välineistä sekä talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta tehdystä toimielinten sopimuksesta <sup>(10)</sup> neuvotellessa Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio saavuttivat yhteisymmärryksen demokraattisesta valvonnasta ja ulkoisten toimien johdonmukaisuudesta, kuten on vahvistettu toimielinten sopimuksen liitteenä olevassa julistuksessa nro 4.

(5) Bolognan julistuksella, jonka 29 eurooppalaisen valtion opetusministerit allekirjoittivat 19 päivänä kesäkuuta 1999, käynnistettiin hallitustenvälinen prosessi, jonka tarkoituksena on saada aikaan eurooppalainen korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä; prosessia tuetaan aktiivisesti yhteisön tasolla. Kokouksessaan Lontoossa 17 ja 18 päivänä toukokuuta 2007 Bolognan prosessiin osallistuvien 45 maan korkeakouluopetuksesta vastaavat ministerit hyväksyivät eurooppalaista korkeakoulualuetta maailmanlaajuisessa toimintaympäristössä koskevan strategian ("The European Higher Education Area in a Global Setting") ja nimesivät samalla vuoden 2009 painopisteiksi tehokkaamman tiedottamisen eurooppalaisesta korkeakoulualueesta ja paremman korkeakoulututkintojen tunnistamisen muualla maailmassa.

<sup>(1)</sup> EUVL C 204, 9.8.2008, s. 85.

<sup>(2)</sup> Euroopan parlamentin lausunto, annettu 21. lokakuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston päätös, tehty 16. joulukuuta 2008.

<sup>(3)</sup> EUVL L 345, 31.12.2003, s. 1.

<sup>(4)</sup> EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.

<sup>(5)</sup> EUVL L 310, 9.11.2006, s. 1.

<sup>(6)</sup> EUVL L 378, 27.12.2006, s. 41.

<sup>(7)</sup> EUVL L 405, 30.12.2006, s. 41.

<sup>(8)</sup> EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

<sup>(9)</sup> EUVL L 247, 9.9.2006, s. 32.

<sup>(10)</sup> EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi osaamistaloudeksi. Se kehotti koulutus-, nuoriso ja kulttuuriasioiden neuvostoa pohtimaan yleisesti koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita ja keskittymään yhteisiin huolenaiheisiin ja prioriteetteihin sekä ottamaan huomioon kansalliset erityispiirteet. Neuvosto hyväksyi 12 päivänä helmikuuta 2001 koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen. Lisäksi se hyväksyi 14 päivänä kesäkuuta 2002 näiden tavoitteiden seurantaa koskevan yksityiskohtaisen työohjelman, jolle yhteisön olisi annettava tukensa. Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 kokoonnutunut Eurooppa-neuvosto asetti tavoitteeksi, että Euroopan unionin koulutusjärjestelmistä tulee vuoteen 2010 mennessä laatunsa osalta maailmanlaajuisia esikuvia.

- (7) Komission 20 päivänä huhtikuuta 2005 ja 10 päivänä toukokuuta 2006 antamissa tiedonannoissa "Euroopan aivokapasiteetti liikkeelle: miten yliopistot saadaan hyödyntämään koko potentiaaliaan Lissabonin strategian edistämiseksi" ja "Tuloksia korkeakoulujen nykyaikaistamisesta: koulutus, tutkimus ja innovaatiot", yliopistojen nykyaikaistamisesta Euroopan kilpailukykyyn edistämiseksi globaalissa osaamistaloudessa 23 päivänä marraskuuta 2007 annetussa neuvoston päätöslauselmassa sekä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin perustamisesta 11 päivänä maaliskuuta 2008 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 294/2008 <sup>(1)</sup> korostetaan Euroopan korkeakoulujen tarvetta päästä eroon hajanaisuudesta ja yhdistää voimansa, jotta opetuksen ja tutkimuksen laatu paranevat ja työmarkkinoiden muuttuvat tarpeet otetaan paremmin huomioon. Eurooppa-neuvosto painotti 15 ja 16 päivänä kesäkuuta 2006 Brysselissä pitämässään kokouksessa Euroopan korkeakoulutuksen uudistamistarvetta.
- (8) Nykyisen Erasmus Mundus -ohjelman väliarvioinnissa ja ohjelman tulevaisuutta koskeneessa avoimessa konsultoinnissa korostettiin nykyisen ohjelman tavoitteiden ja toimien merkittävyyttä ja toivottiin ohjelman jatkamista eräin muutoksin, esimerkiksi ohjelman laajentamista tohtoritasolle, kolmansissa maissa toimivien korkeakoulujen ja näiden maiden tarpeiden parempaa integrointia ohjelmaan ja varojen lisäämistä ohjelman eurooppalaisille osallistujille.
- (9) Euroopan korkeakoulutuksen laadun parantaminen, kansojen välisen ymmärtämyksen edistäminen, kolmansien maiden korkeakoulutuksen kestävään kehitykseen panostaminen sekä aivovuodon ehkäiseminen ja heikoimmassa asemassa olevien tukeminen ovat kolmansiin maihin suuntautuvan korkeakoulutusalun yhteistyöohjelman tavoitteet. Tehokkaimpia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi laadukkaan ohjelman puitteissa ovat tehokkaasti integroidut jatko-opiskeluohjelmat sekä Erasmus Mundus -

kumppanuuksia koskevan toimen (toimi 2) osalta kumppanuudet kolmansien maiden kanssa kaikissa opintojen vaiheissa, apurahat lahjakkaimmille opiskelijoille ja hankkeet Euroopan korkeakoulutuksen vetovoiman lisäämiseksi maailmanlaajuisesti. Huippulaatua koskeviin tavoitteisiin olisi pyrittävä Erasmus Mundus -yhteistyöohjelmia koskevalla toimella (toimi 1) ja toimella 2, kun taas kehitystavoitteiden olisi kuuluttava yksinomaan toimen 2 piiriin. Komission olisi ohjelmaa arvioidessaan kiinnitettävä erityistä huomiota mahdollisiin aivovuotovaikutuksiin.

- (10) Ohjelman edunsaajien vastaanoton ja oleskelun laadun takaamiseksi jäsenvaltioiden olisi pyrittävä saamaan viisumimenettelynsä mahdollisimman yksinkertaisiksi. Komission olisi varmistettava, että kaikki jäsenvaltioiden asiaa koskevat verkkosivustot ja yhteyshenkilöitä koskevat tiedot ovat esillä Erasmus Mundus -verkkosivustolla.
- (11) On torjuttava voimakkaammin kaikenlaista syrjäytymistä, myös rasismia, muukalaisvihaa ja kaikenlaista syrjintää, ja yhteisön on tehostettava toimiaan edistääkseen maailmanlaajuisesti kulttuurien välistä vuoropuhelua ja ymmärtämystä. Kun otetaan huomioon korkea-asteen koulutuksen sosiaalinen ulottuvuus sekä demokratian ihanteet ja ihmisoikeuksien kunnioitus, miesten ja naisten välinen tasa-arvo mukaan lukien, joita se edistää, tämän alan liikkuvuus antaa ihmisille mahdollisuuden kokeilla uusia yhteiskunnallisia ja kulttuuriympäristöjä ja helpottaa niiden ymmärtämistä. Näihin tavoitteisiin pyrittäessä kunnioitetaan oikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka esitetään Euroopan unionin perusoikeuskirjassa <sup>(2)</sup> ja erityisesti sen 21 artiklan 1 kohdassa.
- (12) Kielten opettamisen ja oppimisen sekä kielellisen monimuotoisuuden edistämisen olisi oltava yhteisön toiminnan painopistealue korkeakoulutuksen alalla. Kielten opetus ja oppiminen on erityisen merkittävää suhteessa kolmansiin maihin sekä yhteisön opiskelijoille, jotka lähtevät kyseisiin maihin.
- (13) Erasmus Mundus -apurahoja täydennettiin kaudella 2004–2008 komission ulkoisen yhteistyön välineestä rahoitetuilla maakohtaisilla apurahoilla, jotta Euroopassa opiskelevien, tietyistä kolmansista maista, esimerkiksi Kiinasta, Intiasta, Länsi-Balkanin maista tai AKT-maista, tulleiden stipendiaattien määrää voitiin lisätä. Samantapaisia mahdollisuuksia voitaisiin suunnitella kaudeksi 2009–2013 asianomaisten ulkoisen yhteistyön välineiden poliittisia painopisteitä, sääntöjä ja menettelyjä noudattaen, tällä päätöksellä käynnistetyn ohjelman akateemista huippuosaamista koskevien tavoitteiden mukaisesti ja ottaen huomioon edunsaajien mahdollisimman tasapainoinen maantieteellinen edustus.

<sup>(1)</sup> EUVL L 97, 9.4.2008, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUVL C 303, 14.12.2007, s. 1.

- (14) Komission on kaikissa tomissaan pyrittävä poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä ja edistettävä sukupuolten tasa-arvoa perustamissopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (15) Ohjelman kaikkien osien täytäntöönpanossa olisi laajennettava heikossa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien osallistumismahdollisuuksia ja aktiivisesti paneuduttava vammaisten erityistarpeisiin oppimisen yhteydessä myös myöntämällä suurempia avustuksia vammaisten osallistujien lisäkustannusten kattamiseksi.
- (16) Perustamissopimuksen 149 artiklan mukaisesti tämä päätös ei vaikuta kansallisiin oikeudellisiin kehyksiin ja menettelyihin, jotka koskevat etenkin korkeakoulujen perustamista ja tunnustamista.
- (17) Ohjelman saaman julkisuuden lisäämiseksi sekä Euroopan unionin sisällä että sen rajojen ulkopuolella, tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi ja ohjelman tulosten levittämiseksi on tarpeen noudattaa yhtenäistä julkista tiedotuspolitiikkaa, jonka avulla kansalaisille tarjotaan kaikista toimista ja ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista ajantasaista ja kattavaa tietoa sekä selvennetään noudatettavia menettelyjä. Tiedotustoimet, jotka jäisivät pääasiassa ohjelmaan osallistuvien korkeakoulujen vastuulle, ovat erityisen tärkeitä varsinkin maissa, joissa ohjelmaan osallistuminen on vähäistä.
- (18) Olisi sovellettava Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002 <sup>(1)</sup> ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002 <sup>(2)</sup>, joilla turvataan yhteisön taloudelliset edut, ja otettava huomioon yksinkertaisuuden ja johdonmukaisuuden periaatteet budjettivälineiden valinnassa, ohjelman akateemista huippuosaamista koskevat tavoitteet ja resurssien määrän säilyminen oikeasuhtaisena verrattuna resurssien käytöstä johtuvaan hallinnolliseen kuormitukseen.
- (19) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjän on talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen <sup>(3)</sup> 37 kohdan mukaisesti käytettävä ensisijaisena ohjeena vuosittaisessa talousarvionmenettelyssä.
- (20) Ohjelman akateemista huippuosaamista koskevien tavoitteiden mukaisesti toimen 1 ja Euroopan korkea-asteen koulutuksen vetovoiman lisäämistä koskevan toimen (toimi 3) täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY <sup>(4)</sup> mukaisesti. Toimen 2 täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä noudattaen asetuksia (EY) N:o 1085/2006, (EY) N:o 1638/2006, (EY) N:o 1905/2006 ja (EY) N:o 1934/2006 sekä AKT-EY-kumppanuussopimusta ja AKT:n ja EY:n sisäistä sopimusta.
- (21) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotetun toiminnan tavoitteita, koska siihen tarvitaan monenvälisiä kumppanuuksia ja monenvälistä liikkuvuutta sekä yhteisön ja kolmansien maiden välistä tietojenvaihtoa, vaan ne voidaan tarvittavien toimien luonteen vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

#### 1 artikla

#### Ohjelman perustaminen

1. Tällä päätöksellä perustetaan Erasmus Mundus -ohjelma, jäljempänä 'ohjelma', toisaalta korkea-asteen koulutuksen laadun edistämiseksi Euroopassa ja kulttuurien välisen ymmärtämyksen edistämiseksi kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla ja toisaalta kolmansien maiden korkeakoulutusalun kehittämiseksi. Ohjelman täytäntöönpanossa olisi noudatettava akateemista huippuosaamista koskevia tavoitteita ottaen kuitenkin samalla huomioon edunsaajien mahdollisimman tasapainoinen maantieteellinen edustus.

<sup>(1)</sup> EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

<sup>(2)</sup> EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1.

<sup>(3)</sup> EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

<sup>(4)</sup> EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Ohjelma toteutetaan 1 päivänä tammikuuta 2009 alkavana ja 31 päivänä joulukuuta 2013 päättyvänä ajanjaksona. Valmistelevia toimenpiteitä, 7 artiklan mukaiset komission päätökset mukaan luettuina, voidaan kuitenkin toteuttaa tämän päätöksen voimaantulosta lähtien.

3. Ohjelmalla tuetaan ja täydennetään jäsenvaltioiden toteuttamaa ja jäsenvaltioissa toteutettavaa toimintaa, ja siinä otetaan täysin huomioon jäsenvaltioiden vastuu opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmien organisoinnista sekä niiden kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus.

## 2 artikla

### Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

- 1) 'korkeakoulutuksella' kaikenlaisia opintoja tai opintokokonaisuuksia, keskiasteen jälkeistä koulutusta tai tutkijakoulutusta, jotka toimivaltaiset kansalliset viranomaiset hyväksyvät korkeakoulujärjestelmään;
- 2) 'korkeakoululla' korkea-asteen koulutusta tarjoavaa oppilaitosta, jonka toimivaltaiset kansalliset viranomaiset hyväksyvät korkeakoulujärjestelmään;
- 3) 'alemmman korkea-asteen opiskelijalla' henkilöä, joka on kirjoittautunut alemman korkea-asteen koulutusohjelmaan ja joka saa ohjelman suoritettuaan alemman korkeakoulututkinnon (bachelor);
- 4) 'ylemmän korkea-asteen opiskelijalla' henkilöä, joka on kirjoittautunut ylemmän korkea-asteen koulutusohjelmaan (master) ja joka on jo suorittanut alemman korkeakoulututkinnon tai jonka vastaava opintojen taso on tunnustettu kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti;
- 5) 'jatko-opiskelijalla' tieteellistä jatkotutkintoa suorittavaa opiskelijaa (doctoral candidate) eli väitöskirjaa valmistelevaa tutkijaa uransa alkuvaiheessa tohtoriopintoihin virallisesti oikeuttavan tutkinnon suorituspäivästä;
- 6) 'tohtoritason tutkijalla' (post-doctoral researcher) kokenutta tutkijaa, joka on suorittanut tohtorintutkinnon tai jolla on vähintään kolmen vuoden kokemus kokopäivätoimisena tutkijana kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti perustetussa tutkimuskeskuksessa, tutkijankoulutus mukaan luettuna, korkeakoulun tarjoamaan tohtoriopintoihin virallisesti oikeuttavan tutkinnon suorituspäivästä;
- 7) 'tutkijalla' henkilöä, jolla on huomattava akateeminen ja/tai ammatillinen kokemus ja joka luennoi tai tekee tutkimustyötä korkeakoulussa tai kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti perustetussa tutkimuskeskuksessa;
- 8) 'korkeakoulujen henkilöstöllä' henkilöryhmiä, jotka ovat työtehtäviensä vuoksi suoraan osallisina korkea-asteen koulutuksessa;
- 9) 'Euroopan maalla' maata, joka on jäsenvaltio tai joka osallistuu ohjelmaan 9 artiklan mukaisesti; 'eurooppalaisella' henkilöihin viitattaessa henkilöä, joka on jonkin Euroopan maan kansalainen tai vakituinen asukas; 'eurooppalaisella' oppilaitoksiin viitattaessa oppilaitosta, joka sijaitsee jossakin Euroopan maassa;
- 10) 'kolmannella maalla' maata, joka ei ole Euroopan maa; 'kolmannella maalla' henkilöihin viitattaessa henkilöä, joka ei ole minkään Euroopan maan kansalainen eikä vakituinen asukas; 'kolmannella maalla' oppilaitoksiin viitattaessa oppilaitosta, joka ei sijaitse missään Euroopan maassa; Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1720/2006/EY <sup>(1)</sup> perustettuun elinikäisen oppimisen toimintaohjelmaan osallistuvia maita ei katsota kolmansiksi maiksi toimen 2 täytäntöönpanossa;
- 11) 'ylemmän korkea-asteen koulutusohjelmalla' ylemmän korkea-asteen koulutusohjelmaa, joka seuraa alempaa korkeakoulututkintoa tai vastaavaa opintojen tasoa ja johtaa korkeakoulun tarjoamaan ylemmän korkea-asteen tutkintoon (master);
- 12) 'tohtoriohjelmalla' opiskelua tutkimukseen liittyvässä korkea-asteen koulutusohjelmassa, joka seuraa korkeakoulututkintoa ja johtaa korkeakoulun tai niissä jäsenvaltioissa, joissa se on kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaista, tutkimuskeskuksen tarjoamaan tohtorintutkintoon;
- 13) 'liikkuvuudella' muuttamista toiseen maahan sellaista opiskelua, työkokemuksen hankkimista, tutkimusta, muuta oppimista, opetus- tai tutkimustoimintaa tai asiaan liittyvää hallinnollista toimintaa varten, jota tuetaan mahdollisuuksien mukaan isäntämaan kieltä koskevilla valmennuskursseilla;

<sup>(1)</sup> EUVL L 327, 24.11.2006, s. 45.

- 14) 'kaksoistutkinnoilla tai usean tutkinnon yhdistelmillä' kahta tai useampaa korkeakoulun kansallista tutkintoa, jotka on suoritettu kahdessa tai useammassa korkea-asteen oppilaitoksessa ja tunnustettu virallisesti maissa, joissa tutkintotodistuksen myöntävät oppilaitokset sijaitsevat;
- 15) 'yhteistutkinnoilla' yhtä tutkintoa, joka on suoritettu vähintään kahdessa integroitua koulutusohjelmaa toteuttavassa korkea-asteen oppilaitoksessa ja joka tunnustetaan virallisesti maissa, joissa tutkintotodistuksen myöntävät oppilaitokset sijaitsevat;
- 16) 'yrityksellä' julkisen ja yksityisen sektorin taloudellista toimintaa harjoittavaa yritystä riippumatta yrityksen koosta, juridisesta asemasta tai toimialasta, osuus- ja yhteisötalous mukaan luettuna.

### 3 artikla

#### Ohjelman yleis- ja erityistavoitteet

1. Ohjelman tavoitteena on edistää Euroopan korkea-asteen koulutusta, laajentaa ja parantaa opiskelijoiden uranäkymiä ja edistää kulttuurien välistä ymmärtämystä kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön kautta Euroopan unionin ulkopoliittisten tavoitteiden mukaisesti, jotta voidaan edistää kolmansien maiden kestävä kehitystä korkeakoulutuksen alalla.
2. Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:
- a) edistää korkeakoulujen jäsenneiltyä yhteistyötä ja edistää korkealaatuista tarjontaa korkea-asteen koulutuksessa, jolla on erityistä eurooppalaista lisäarvoa ja joka on vetovoimainen sekä Euroopan unionin sisällä että sen rajojen ulkopuolella, tavoitteena kehittää osaamisen huippuyksiköitä;
- b) rikastuttaa eri yhteiskuntia kehittämällä miesten ja naisten pätevyyskäsitteitä, jotta heillä olisi etenkin työelämään soveltuva ammattitaito ja jotta he olisivat avarakatseisia ja kansainvälisiä, edistämällä sekä kolmansista maista olevien lahjakkaimpien opiskelijoiden ja tutkijoiden vaihto-opiskelua, jotta he voivat hankkia tutkintotodistuksen ja/tai kokemusta Euroopan unionissa, että lahjakkaimpien eurooppalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden vaihto-opiskelua kolmansissa maissa;
- c) kehittää kolmansien maiden korkeakoulujen henkilöresursseja ja kansainvälisiä yhteistyövalmiuksia lisäämällä vaihtoprosessimallin mahdollisuuksia Euroopan unionin ja kolmansien maiden välillä;
- d) helpottaa osallistumista korkeakoulutukseen Euroopassa, parantaa eurooppalaisen korkeakoulutuksen profiilia ja näky-

vyyttä maailmanlaajuisesti ja lisätä sen kiinnostavuutta kolmansien maiden ja Euroopan kansalaisten kannalta.

3. Komissio varmistaa, että mitään kolmansien maiden tai Euroopan kansalaisryhmää ei suljeta ohjelman ulkopuolelle tai saateta muita epäedullisempaan asemaan.

### 4 artikla

#### Ohjelmaan sisältyvät toimet

1. Edellä 3 artiklassa tarkoitettuihin ohjelman yleis- ja erityistavoitteisiin pyritään seuraavin toimin:

- a) Toimi 1: laadukkaat yhteiset Erasmus Mundus -ohjelmat (master- ja tohtoriohjelmat), joihin kuuluu myös apurahajärjestelmä,
- b) Toimi 2: Euroopan ja kolmansien maiden korkeakoulujen Erasmus Mundus -kumppanuudet jäsenneilyn yhteistyön perustana, vaihdot ja liikkuvuus kaikilla korkea-asteen koulutustasoilla, joihin kuuluu myös apurahajärjestelmä,
- c) Toimi 3: eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen edistämisen toimenpiteillä Euroopan maiden vetovoiman lisäämiseksi opiskelupaikkana ja osaamiskeskusena maailmanlaajuisesti.

Näitä toimia koskevat yksityiskohdat esitetään liitteessä.

2. Tämän päätöksen säännöksiä sovelletaan toimeen 2 vain siinä määrin kuin ne ovat sen säädöksen säännösten mukaisia, jonka nojalla kyseistä tointa rahoitetaan 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. Voidaan käyttää seuraavan tyyppisiä toimintatapoja, joita voidaan tarvittaessa yhdistellä:

- a) Tuetaan kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihtoa helpottavien laadukkaiden yhteisten koulutusohjelmien ja yhteistyöverkkojen kehittämistä.
- b) Tuetaan tehokkaammin akateemisen huipputalouden perusteella valittujen korkea-asteen koulutuksen alalla toimivien henkilöiden liikkuvuutta etenkin kolmansista maista Euroopan maihin ottaen huomioon miesten ja naisten tasa-arvon periaatteet ja tavoitteena oleva mahdollisimman tasapainoinen maantieteellinen edustus ja helpottaen mahdollisuuksia osallistua ohjelmaan yhtäläisten mahdollisuuksien ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti.

c) Edistetään kielitaitoa mahdollisuuksien mukaan siten, että opiskelijoille annetaan mahdollisuus oppia vähintään kahta asianomaisten korkeakoulujen sijaintimaissa käytettyä kieltä, ja edistetään erilaisten kulttuurien tuntemusta.

d) Tuetaan ulkoiseen ulottuvuuteen liittyvään yhteistyökumppanuuteen perustuvia pilottihankkeita, joilla kehitetään korkea-asteen koulutuksen innovointia ja laatua, ja erityisesti mahdollisuutta kannustaa akateemisten ja taloudellisten toimijoiden välisiin kumppanuuksiin.

e) Tuetaan korkea-asteen koulutuksen suuntausten ja kehityksen analyysi- ja seurantamenetelmien kehittämistä kansainvälisestä näkökulmasta.

4. Ohjelmaan sisältyy teknisiä tukitoimia, joihin kuuluvat myös tutkimukset, asiantuntijoiden kokoukset sekä tiedot ja julkaisut, jotka liittyvät suoraan ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

5. Komissio varmistaa ohjelman puitteissa toteutettuja toimia ja sen kehitystä koskevan tiedon levittämisen mahdollisimman laajalti etenkin Erasmus Mundus -verkkosivuston kautta.

6. Komissio voi tukea tässä artiklassa tarkoitettuja toimia tutkittuaan ehdotus- ja/tai tarjouspyyntöihin annetut vastaukset. Komissio voi tarvittaessa toteuttaa 4 kohdan nojalla toteutettavat toimet suoraan asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 mukaisesti. Komissio ilmoittaa asiasta järjestelmällisesti Euroopan parlamentille ja tämän päätöksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle.

#### 5 artikla

##### Ohjelmaan osallistuminen

Liitteessä eriteltyjen täytäntöönpanoehojen ja -järjestelyjen mukaisesti ja pitäen mielessä 2 artiklassa olevat määritelmät ohjelman kohderyhmiä ovat:

- a) korkeakoulut
- b) korkeakouluopiskelijat kaikilla tasoilla, jatko-opiskelijat mukaan luettuina
- c) tohtoritason tutkijat
- d) tutkijat
- e) korkeakoulujen henkilöstö

f) muut korkea-asteen koulutuksen alalla kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti toimivat julkiset tai yksityiset organisaatiot

g) yritykset

h) tutkimuskeskukset.

#### 6 artikla

##### Komission ja jäsenvaltioiden tehtävät

#### 1. Komissio

a) varmistaa ohjelmaan kuuluvien yhteisön toimien tehokkaan ja avoimen täytäntöönpanon liitteessä esitetyllä tavalla ja toimen 2 osalta menettelyillä, joista säädetään 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa säädöksissä sekä noudattamalla akateemista huippuosaamista koskevia ohjelman tavoitteita ohjelman edunsaajien valinnassa;

b) ottaa huomioon jäsenvaltioiden kolmansien maiden kanssa harjoittaman kahdenvälisen yhteistyön;

c) pyrkii yhteisvaikutuksiin ja kehittää tarvittaessa yhteisiä toimia muiden korkeakoulutus- ja tutkimusalaan koskevien yhteisön ohjelmien ja toimien kanssa;

d) ottaa kiinteämääräisten apurahojen määrittelyssä huomioon lukukausimaksut ja arvioidut opiskelukustannukset;

e) kuulee kyseeseen tulevia Euroopan tasolla toimivia eurooppalaisia korkea-asteen koulutuksen alan yhteenliittymiä ja organisaatioita ohjelman täytäntöönpanon aikana esiin tuloista asioista ja tiedottaa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle niiden lausunnoista;

f) tiedottaa säännöllisesti lähetystöilleen asianomaisissa kolmansissa maissa ohjelmaan liittyvistä yleisön kannalta merkittävistä tiedoista.

#### 2. Jäsenvaltiot

a) ryhtyvät tarvittaviin toimiin taatakseen ohjelman tehokkaan toiminnan jäsenvaltiotasolla ja kaikkien asianomaisten korkea-asteen koulutusalan osapuolten osallistumisen kansallisen käytännön mukaisesti sekä pyrkivät toteuttamaan asianmukaisiksi katsottavat toimenpiteet kaikkien lainsäädännöllisten ja hallinnollisten esteiden poistamiseksi, jotka liittyvät nimenomaisesti Euroopan maiden ja kolmansien maiden välisiin vaihto-ohjelmiin. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että opiskelijoille ja laitoksille annetaan tarkkoja ja selkeitä tietoja, joilla helpotetaan ohjelmaan osallistumista;

b) osoittavat asianmukaiset tahot, joiden tulee olla tiiviissä yhteistyössä komission kanssa;

c) edistävät mahdollista yhteisvaikutusta jäsenvaltiotasolla toteutettavien muiden yhteisön ohjelmien ja mahdollisten vastaavien kansallisten aloitteiden kanssa.

3. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

a) ohjelmasta tuettavista toimista tiedottamisen, niitä koskevan julkisuuden ja jatkotoimet tarkoituksenmukaisella tavalla;

b) ohjelman puitteissa toteutettujen toimien tulosten levittämisen;

c) Euroopan maista mahdollisesti kiinnostuneelle yleisölle tarkoitetun viestintästrategian tehostamisen ja yliopistojen ja työmarkkinaosapuolten sekä kansalaisjärjestöjen välisiin kumppanuuksiin rohkaisemisen ohjelman kehittämistarkoituksessa.

#### 7 artikla

##### Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Kaikkiin toimen 2 täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin sovelletaan asetuksissa (EY) N:o 1085/2006, (EY) N:o 1638/2006, (EY) N:o 1905/2006 ja (EY) N:o 1934/2006 sekä AKT-EY-kumppanuussopimuksessa ja AKT:n ja EY:n sisäisessä sopimuksessa säädettyjä menettelyjä. Komissio ilmoittaa toteutetuista toimenpiteistä säännöllisesti 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle.

2. Komissio päättää seuraavista ohjelman täytäntöönpanemiseksi ja tämän päätöksen muiden toimien täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen tämän päätöksen liitteessä vahvistettujen periaatteiden, yleisten suuntaviivojen ja valintaperusteiden mukaisesti:

a) vuosittainen toimintasuunnitelma ja siihen liittyvät painopisteet,

b) vuosittainen talousarvio, varojen jakautuminen ohjelman eri toimien kesken ja tuen ohjeelliset määrät,

c) ohjelman täytäntöönpanoa koskevien yleisten suuntaviivojen, myös liitteessä kuvattujen valintaperusteiden, soveltaminen,

d) valintamenettelyt sekä valintalautakunnan kokoonpano ja työjärjestys,

e) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.

3. Komissio tekee valintapäätökset. Se tiedottaa niistä Euroopan parlamentille ja 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle kahden työpäivän kuluessa.

#### 8 artikla

##### Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa säädetyksi määrääjäksi vahvistetaan kaksi kuukautta.

#### 9 artikla

##### Muiden maiden osallistuminen ohjelmaan tasavertaisina jäsenvaltioiden kanssa

Ohjelmaan voivat osallistua seuraavat maat:

a) ETA:an kuuluvat EFTA-maat ETA-sopimuksen määräysten mukaisesti,

b) ehdokasmaat, joita varten on laadittu liittymistä valmisteleva strategia, kunkin maan osalta tehdyssä puitesopimuksessa vahvistettujen yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevien yleisten periaatteiden ja yleisten ehtojen ja sääntöjen mukaisesti,

c) Länsi-Balkanin maat kunkin maan osalta tehdyssä puitesopimuksessa vahvistettujen yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevien yleisten periaatteiden ja yleisten ehtojen ja sääntöjen mukaisesti,

d) Sveitsin valaliitto edellyttäen, että tämän maan kanssa tehdään sen osallistumista koskeva kahdenvälinen sopimus.

## 10 artikla

**Horisontaaliset kysymykset**

Ohjelman täytäntöönpanossa on kiinnitettävä asianmukaista huomiota sen varmistamiseen, että ohjelma tukee kaikin tavoin yhteisön horisontaalisen politiikan aloja, erityisesti

- a) lujittamalla Euroopan tietopohjaista taloutta ja yhteiskuntaa, edistämällä uusien työpaikkojen luomista Lissabonin strategian tavoitteiden mukaisesti sekä vahvistamalla osaltaan Euroopan unionin kilpailukykyä, sen kestävää talouskasvua ja suurempaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta,
- b) suosimalla kulttuuria, tietämystä ja osaamista rauhanomaisen ja kestävä kehityksen varmistamiseksi monimuotoisessa Euroopassa,
- c) lisäämällä tietoisuutta Euroopan kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden merkityksestä sekä tarpeesta torjua rasismia ja muukalaisvihaa ja edistää kulttuurienvälistä koulutusta,
- d) tarjoamalla koulutusmahdollisuuksia opiskelijoille, joilla on erityistarpeita, ja varsinkin helpottamalla heidän osallistumistaan yleiseen korkea-asteen koulutukseen ja edistämällä yhdenvertaisia mahdollisuuksia kaikille,
- e) edistämällä miesten ja naisten välistä tasa-arvoa sekä torjumalla osaltaan kaikenlaista sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautuneisuuteen perustuvaa syrjintää,
- f) edistämällä kolmansien maiden kehitystä.

## 11 artikla

**Johdonmukaisuus ja täydentävyys muun politiikan kanssa**

1. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että ohjelma on kokonaisuudessaan johdonmukainen asiaa koskevien muiden yhteisön politiikkojen, välineiden ja toimien, erityisesti elinikäisen oppimisen ohjelman, tutkimuksen seitsemännen puiteohjelman, kehitysyhteistyöpolitiikan, ulkoista yhteistyötä koskevien ohjelmien, AKT-assosiaatiosopimusten ja kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevan eurooppalaisen rahaston kanssa, ja että se täydentää niitä.

2. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle säännöllisesti asiaankuuluvilla aloilla tehdyistä yhteisön aloitteista, huolehtii ohjelman tehokasta niveltämisestä ja tarvittaessa yhteishankkeista sellaisten

korkea-asteen koulutusalan ohjelmien ja toimien kanssa, joita yhteisö toteuttaa kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyönä puitteissa, kahdenväliset sopimukset ja alan kansainväliset organisaatiot mukaan luettuina.

## 12 artikla

**Rahoitus**

1. Ohjelman täytäntöönpanoon osoitetut rahoituspuitteet toimien 1 ja 3 sekä niihin liittyvien 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen teknisten tukitoimien osalta vahvistetaan 493 690 000 euroksi vuosina 2009–2013.

2. Ohjelman täytäntöönpanoon osoitetut rahoituspuitteet toimien 2 sekä niihin liittyvien 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen teknisten tukitoimien osalta 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona vahvistetaan asetuksissa (EY) N:o 1085/2006, (EY) N:o 1638/2006, (EY) N:o 1905/2006 ja (EY) N:o 1934/2006 sekä AKT-EY- kumppanuussopimuksessa ja AKT:n ja EY:n sisäisessä sopimuksessa säädettyjen sääntöjen, menettelyjen ja tavoitteiden mukaisesti.

3. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoituskehyksen rajoissa vuotuisen talousarviomenettelyn mukaisesti.

## 13 artikla

**Seuranta ja arviointi**

1. Komissio seuraa säännöllisesti ohjelman toteutumista yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Ohjelman ja sen edeltäjän seurannan ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään ohjelman täytäntöönpanossa. Seurantaan sisältyy analyysi edunsaajien maantieteellisestä jakautumisesta toimittain ja maittain, 3 kohdassa tarkoitettujen raporttien ja tiedonantojen sekä erityistoimia.

2. Komissio arvioi säännöllisesti ohjelman edistymistä ottaen huomioon 3 artiklassa vahvistetut tavoitteet, ohjelman kokonaisvaikutukset sekä sen, että ohjelman mukaiset toimet ja yhteisön muun politiikan, välineiden ja toiminnan mukaiset toimet täydentävät toisiaan.

3. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle

- a) väliarviointiraportin ohjelman toteutuksella saavutetuista tuloksista ja toteutukseen liittyvistä laadullisista ja määrällisistä kysymyksistä viimeistään ohjelman nojalla käynnistettyjen uusien kurssien tosiasiallista aloittamista seuraavan toisen vuoden maaliskuun 31 päivänä,

- b) tiedonannon ohjelman mahdollisesta jatkamisesta viimeistään 30 päivänä tammikuuta 2012,
- c) jälkiarviointiraportin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015.

*14 artikla***Siirtymäsäännökset**

1. Päätöksen N:o 2317/2003/EY perusteella viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 käynnistettyjä toimia hallinnoidaan kyseisen päätöksen mukaisesti, lukuun ottamatta kyseisellä päätöksellä perustetun komitean vaihtamista tämän päätöksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun komiteaan.

2. Edellä 7 artiklan 1 kohdassa luetelluissa säädöksissä esitettyjen menettelyjen perusteella viimeistään 31 päivänä joulukuuta

2008 käynnistettyjä toimia hallinnoidaan kyseisten säädösten mukaisesti.

*15 artikla***Voimaantulo**

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Strasbourgissa 16 päivänä joulukuuta 2008.

*Euroopan parlamentin puolesta*

*Puhemies*

H.-G. PÖTTERING

*Neuvoston puolesta*

*Puheenjohtaja*

B. LE MAIRE

## LIITE

**YHTEISÖN TOIMET (YLEISET SUUNTAVIIVAT JA VALINTAPERUSTEET), VALINTAMENETTELYT JA RAHOITUSSÄÄNNÖKSET**

Kaikkien ohjelman toimien täytäntöönpanossa noudatetaan tässä liitteessä kuvattuja yleisiä suuntaviivoja ja valintaperusteita.

**TOIMI 1: ERASMUS MUNDUS -YHTEISTYÖOHJELMAT****A. ERASMUS MUNDUS MASTER -OHJELMAT**

1. Yhteisö valitsee akateemisesti korkealaatuiset master-ohjelmat, joita tässä ohjelmassa nimitetään Erasmus Mundus master -ohjelmiksi.
2. Ohjelman toteuttamiseksi Erasmus Mundus master -ohjelmissa noudatetaan seuraavia yleisiä suuntaviivoja ja valintaperusteita:
  - a) mukana on korkeakouluja vähintään kolmesta eri Euroopan maasta;
  - b) mukana voi olla korkeakouluja tai muita asianomaisia kumppaneita, esimerkiksi tutkimuskeskuksia, kolmansista maista;
  - c) opinto-ohjelmaan sisältyy opiskelujakso vähintään kahdessa a alakohdassa tarkoitettussa ohjelmaan osallistuvassa korkeakoulussa;
  - d) tarvittaessa kannustetaan harjoitteluun osana opinto-ohjelmaa;
  - e) ohjelmilla on kumppanuuslaitoksissa suoritettujen opintojaksojen tunnustamiseksi opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalaiseen siirtojärjestelmään (ECTS) perustuva tai sen kanssa yhteensopiva sisäinen mekanismi;
  - f) tuloksena on Euroopan maiden tunnustamia tai hyväksymiä yhteistutkintoja ja/tai kaksoistutkintoja tai usean tutkinnon yhdistelmiä ohjelmaan osallistuvissa korkeakouluissa. Edistetään ohjelmia, joiden tuloksena on yhteistutkintoja;
  - g) luodaan tiukat itsearviointimenettelyt ja sovitaan ulkopuolisten (Euroopan maista tai kolmansista maista tulevien) asiantuntijoiden suorittamista vertaisarvioinneista, jotta varmistetaan master-ohjelmien korkean laadun säilyminen;
  - h) Euroopan ja kolmansien maiden opiskelijoille, joille on myönnetty rahoitustukea tästä ohjelmasta, varataan vähintään tietty määrä opiskelupaikkoja ja huolehditaan heidän vastaanotto-olosuhteistaan;
  - i) hyväksymisessä noudatetaan avoimia, yhteisiä ehtoja ja huomioon otetaan asianmukaisesti muun muassa sukupuolten välinen tasa-arvo ja oikeudenmukainen kohtelu sekä helpotetaan mahdollisuuksia päästä opiskelemaan yhtäläisten mahdollisuuksien ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti;
  - j) annetaan vapaus päättää periä tai olla perimättä lukukausimaksuja kansallista lainsäädäntöä ja a ja b alakohdassa tarkoitettujen korkeakoulujen välillä tehtyä sopimusta noudattaen;
  - k) hyväksymisessä noudatetaan apurahansaajien (opiskelijoiden ja tutkijoiden) valintamenettelyssä sovellettavia sääntöjä;
  - l) toteutetaan asianmukaiset järjestelyt, joilla helpotetaan Euroopan ja kolmansien maiden opiskelijoiden mahdollisuuksia päästä opiskelemaan ja parannetaan heidän vastaanotto-olosuhteitaan (tiedottaminen, asunto, avustaminen viisumiasioissa jne.). Komissio tiedottaa säännöllisesti lähetystöilleen asianomaisissa kolmansissa maissa ohjelmaan liittyvistä ajantasaistetuista säännöksistä;
  - m) suodaan mahdollisuus käyttää vähintään kahta niissä jäsenvaltioissa puhuttua eurooppalaista kieltä, joissa Erasmus Mundus master -ohjelmaan osallistuvat korkeakoulut sijaitsevat, ja opiskelijoille tarjotaan tarvittaessa kielivalmennusta ja-apua, erityisesti kyseisten korkeakoulujen järjestämien kurssien avulla, sanotun kuitenkin rajoittamatta opetuskieltä.

3. Erasmus Mundus master -ohjelmat valitaan viiden vuoden ajanjaksoksi, ja vuosittain suoritetaan edistymisraportteihin perustuva uusintamenettely.

4. Osana vuosien 2004–2008 Erasmus Mundus -ohjelmaa valitut Erasmus Mundus master-ohjelmat jatkuvat toimen 1 puitteissa sen ajanjakson loppuun, jolle ne on valittu, ja vuosittain suoritetaan edistymisraportteihin perustuva uusintamenettely.

#### B. ERASMUS MUNDUS -TOHTORIOHJELMA

1. Yhteisö valitsee akateemisesti korkealaatuiset tohtoriohjelmat, joita tässä ohjelmassa nimitetään Erasmus Mundus -tohtoriohjelmiksi.

2. Ohjelman toteuttamiseksi Erasmus Mundus -tohtoriohjelmissa noudatetaan seuraavia yleisiä suuntaviivoja ja valintaperusteita:

- a) mukana on korkeakouluja vähintään kolmesta eri Euroopan maasta ja tarvittaessa muita asianomaisia kumppaneita innovaatioiden ja työllistävyyden varmistamiseksi;
- b) mukana voi olla korkeakouluja tai muita asianomaisia kumppaneita, esimerkiksi tutkimuskeskuksia, kolmansista maista;
- c) tohtoriohjelmaan sisältyy opiskelu- ja tutkimusjakso vähintään kahdessa a alakohdassa tarkoitetussa ohjelmaan osallistuvassa korkeakoulussa;
- d) kannustetaan harjoitteluun osana tohtoriohjelmaa sekä akateemisten ja taloudellisten toimijoiden väliin kumppanuuksiin;
- e) ohjelmilla on kumppanuuslaitoksissa suoritettujen opinto- ja tutkimusjaksojen tunnustamiseksi sisäinen mekanismi;
- f) tuloksena on Euroopan maiden tunnustamia tai hyväksymiä yhteistutkintoja ja/tai kaksoistutkintoja tai usean tutkinnon yhdistelmiä ohjelmaan osallistuvissa korkeakouluissa. Edistetään ohjelmia, joiden tuloksena on yhteistutkintoja;
- g) luodaan tiukat itsearviointimenettelyt ja sovitaan ulkopuolisten (Euroopan maista tai kolmansista maista tulevien mutta Euroopassa työskentelevien) asiantuntijoiden suorittamista vertaisarvioinneista, jotta varmistetaan tohtoriohjelmien korkean laadun säilyminen;
- h) Euroopan ja kolmansien maiden jatko-opiskelijoille, joille on myönnetty rahoitustukea tästä ohjelmasta, varataan vähintään tietty määrä opiskelupaikkoja ja huolehditaan heidän vastaanotto-olosuhteistaan;
- i) hyväksymisessä noudatetaan avoimia yhteisiä ehtoja ja huomioon otetaan asianmukaisesti muun muassa sukupuolten välinen tasa-arvo ja oikeudenmukainen kohtelu sekä helpotetaan mahdollisuuksia päästä opiskelemaan yhtäläisten mahdollisuuksien ja syrjimättömyyden periaatteen mukaisesti;
- j) annetaan vapaus päättää periä tai olla perimättä lukausmaksuja kansallista lainsäädäntöä ja a ja b alakohdassa tarkoitettujen korkeakoulujen välillä tehtyä sopimusta noudattaen;
- k) hyväksymisessä noudatetaan jatko-opiskelijoiden valintamenettelyssä sovellettavia sääntöjä;
- l) toteutetaan asianmukaiset järjestelyt, joilla helpotetaan Euroopan ja kolmansien maiden jatko-opiskelijoiden mahdollisuuksia päästä opiskelemaan ja parannetaan heidän vastaanotto-olosuhteitaan (tiedottaminen, asunto, avustaminen viisumiasioissa jne.);
- m) voidaan suoda mahdollisuus laatia työsopimuksia apurahan vaihtoehtona jatko-opiskelijoiden kanssa, jos tämä on sallittua kansallisessa lainsäädännössä;
- n) suodaan mahdollisuus käyttää vähintään kahta niissä jäsenvaltioissa puhuttua eurooppalaista kieltä, joissa Erasmus Mundus -tohtoriohjelmaan osallistuvat korkeakoulut sijaitsevat, ja opiskelijoille tarjotaan tarvittaessa kielivalmennusta ja apua, erityisesti kyseisten korkeakoulujen järjestämien kurssien avulla, sanotun kuitenkin rajoittamatta opetuskieltä.

3. Erasmus Mundus -tohtoriohjelmat valitaan viiden vuoden ajanjaksoksi, ja vuosittain suoritetaan edistymisraportteihin perustuva uusintamenettely. Ajanjaksoon voidaan sisällyttää vuoden pituinen valmistelujakso ennen jatko-opiskelijoiden valitsemista.

#### C. APURAHAT

1. Yhteisö voi myöntää koko opiskeluajan kattavia apurahoja kolmansista maista oleville ja eurooppalaisille ylemmän korkea-asteen opiskelijoille ja jatko-opiskelijoille sekä lyhytaikaisia apurahoja kolmansista maista oleville ja eurooppalaisille tutkijoille. Jotta ohjelma kiinnostaisi enemmän kolmannen maan kansalaisia, koko opiskeluajan kattavat apurahat kolmansien maiden ylemmän korkea-asteen opiskelijoille ja jatko-opiskelijoille (A-luokan apurahat) ovat määrältään suurempia kuin eurooppalaisille korkea-asteen opiskelijoille ja jatko-opiskelijoille myönnettävät apurahat (B-luokan apurahat).
  - a) Yhteisö voi myöntää koko opiskeluajan kattavia A-luokan apurahoja sellaisille kolmansien maiden ylemmän korkea-asteen opiskelijoille ja jatko-opiskelijoille, jotka on hyväksytty kilpailumenettelyssä Erasmus Mundus master -ohjelmiin ja Erasmus Mundus -tohtoriohjelmiin. Nämä apurahat on tarkoitettu opiskeluun niissä eurooppalaisissa korkeakouluissa, jotka ovat mukana Erasmus Mundus master-ohjelmassa tai Erasmus Mundus -tohtoriohjelmassa. A-luokan apurahoja ei saa myöntää sellaisille kolmansien maiden opiskelijoille, jotka ovat olleet edeltäneiden viiden vuoden aikana yhteensä yli 12 kuukautta päätoimisesti opiskelemassa, työssä tai muussa tarkoituksessa jossain Euroopan maassa.
  - b) Yhteisö voi myöntää koko opiskeluajan kattavia B-luokan apurahoja sellaisille eurooppalaisille ylemmän korkea-asteen opiskelijoille ja jatko-opiskelijoille, jotka on hyväksytty kilpailumenettelyssä Erasmus Mundus master -ohjelmiin ja Erasmus Mundus -tohtoriohjelmiin. Nämä apurahat on tarkoitettu opiskeluun niissä korkeakouluissa, jotka ovat mukana Erasmus Mundus master -ohjelmassa tai Erasmus Mundus -tohtoriohjelmassa. B-luokan apurahoja voidaan myöntää niille kolmansien maiden opiskelijoille, jotka eivät ole oikeutettuja A-luokan apurahiin.
  - c) Yhteisö voi myöntää lyhytaikaisia apurahoja Erasmus Mundus master -ohjelmissa vieraileville kolmansien maiden tutkijoille, jotka auttavat opetus- ja tutkimustehtävien suorittamisessa Erasmus Mundus master -ohjelmiin osallistuvissa korkeakouluissa.
  - d) Yhteisö voi myöntää lyhytaikaisia apurahoja Erasmus Mundus master -ohjelmissa mukana olevissa kolmansien maiden korkeakouluissa vieraileville eurooppalaisille tutkijoille, jotka auttavat opetus- ja tutkimustehtävien suorittamisessa Erasmus Mundus master -ohjelmiin osallistuvissa kolmansien maiden korkeakouluissa.
  - e) Yhteisö varmistaa, että korkeakoulut noudattavat apurahojen myöntämisessä avoimuutta ja ottavat huomioon muun muassa yhtäläisten mahdollisuuksien ja syrjimättömyyden periaatteiden noudattamisen.
2. Apurahat ovat 2 artiklassa määriteltyjen eurooppalaisten ja kolmansien maiden ylemmän korkea-asteen opiskelijoiden ja jatko-opiskelijoiden sekä tutkijoiden haettavissa.
3. Apurahan saaneille opiskelijoille ilmoitetaan ensimmäisestä opiskelukohteesta heti, kun päätös apurahan myöntämisestä on tehty.
4. Erasmus Mundus master -ohjelmaa varten apurahan saaneille henkilöille voidaan myöntää apuraha myös Erasmus Mundus -tohtoriohjelmaa varten.
5. Komissio toteuttaa toimia sen varmistamiseksi, ettei kukaan saa taloudellista tukea samaan tarkoitukseen useammasta kuin yhdestä yhteisön ohjelmasta. Erityisesti Erasmus Mundus-apurahan saaneille henkilöille ei voida myöntää Erasmus-apurahaa samaa Erasmus Mundus master -ohjelmaa tai -tohtoriohjelmaa varten elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa. Myöskään "Ihmiset"-erityisohjelman (Marie Curie -toimet) puitteissa seitsemännessä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta <sup>(1)</sup> apurahan saaneille henkilöille ei voida myöntää Erasmus Mundus -apurahaa samalle opiskelu- tai tutkimusajanjaksoille.

<sup>(1)</sup> EUVL L 54, 22.2.2007, s. 91.

**TOIMI 2: ERASMUS MUNDUS -KUMPPANUUDET**

1. Yhteisö valitsee akateemisesti korkealaatuiset kumppanuudet, joita tässä ohjelmassa nimitetään Erasmus Mundus -kumppanuuksiksi. Näillä pyritään 3 artiklassa vahvistettuihin yleis- ja erityistavoitteisiin, ja ne ovat niiden mukaisia, kunhan ne ovat sopusoinnussa näiden rahoituksen oikeusperustan kanssa.
2. Ohjelman toteuttamiseksi ja rahoituksen oikeusperustan mukaisesti Erasmus Mundus-kumppanuudet järjestetään siten, että
  - a) mukana on vähintään viisi korkeakoulua vähintään kolmesta eri Euroopan maasta ja muutamia tiettyjen kolmansien maiden korkeakouluja, jotka eivät osallistu vuosittain laadittavissa ehdotuspyynnöissä määriteltävään elinikäisen oppimisen ohjelmaan;
  - b) kumppanuus toteutetaan asiantuntemuksen siirron perustana;
  - c) järjestetään akateemisen huipputaustan perusteella valittujen opiskelijoiden vaihto kaikilla korkea-asteen koulutustasoilla (alemman korkea-asteen opiskelijoiden tasosta tohtoritason tutkijoihin) ja tutkijoiden ja korkeakoulujen henkilöstön osallistuminen eripituisiin vaihtoihin, joihin kuuluu myös mahdollisuus harjoittelujaksojen suorittamiseen;
  - d) niillä on kumppanuuslaitoksissa suoritettujen opinto- ja tutkimusjaksojen vastavuoroiseksi tunnustamiseksi opinto-suoritusten ja arvosanojen eurooppalaiseen siirtojärjestelmään perustuva tai sen kanssa yhteensopiva sekä yhteensopiviin järjestelmiin kolmansissa maissa perustuva sisäinen mekanismi;
  - e) käytetään Erasmus-ohjelman puitteissa kehitettyjä liikkuvuutta edistäviä välineitä, kuten aiempien opiskelujaksojen tunnustamista, opintosopimusta ja opintosuoritusotetta;
  - f) vaihtoapurahojen myöntämisessä noudatetaan avoimuutta ja huomioon otetaan asianmukaisesti muun muassa sukupuolten välinen tasa-arvo ja oikeudenmukainen kohtelu sekä kielitaito ja helpotetaan mahdollisuuksia päästä opiskelemaan yhtäläisten mahdollisuuksien ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaisesti;
  - g) hyväksymisessä noudatetaan apurahansaajien (opiskelijoiden, tutkijoiden ja korkeakoulujen henkilöstön) valintamenetelyssä sovellettavia sääntöjä;
  - h) toteutetaan asianmukaiset järjestelyt, joilla helpotetaan Euroopan ja kolmansien maiden opiskelijoiden, tutkijoiden ja korkeakoulujen henkilöstön mahdollisuuksia päästä opiskelemaan ja parannetaan heidän vastaanotto-olosuhteitaan (tiedottaminen, asunto, avustaminen viisumiasioissa jne.);
  - i) suodaan mahdollisuus käyttää niissä maissa puhuttua kieltä, joissa Erasmus Mundus -kumppanuuksiin osallistuvat korkeakoulut sijaitsevat, ja apurahansaajille annetaan tarvittaessa kielivalmennusta ja -apua, erityisesti kyseisten korkeakoulujen järjestämien kurssien avulla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta opetuskieltä;
  - j) toteutetaan lisää kumppanuustoimia, kuten kaksoistutkintoja, yhteisten opinto-ohjelmien kehittämistä, parhaiden käytäntöjen siirtämistä jne.;
  - k) asetuksen (EY) N:o 1905/2006 tai AKT-EY-kumppanuussopimuksen nojalla rahoitettavissa toimita kannustetaan kolmansien maiden kansalaisia palaamaan kotimaahansa opiskelu- tai tutkimusjaksojensa päättymisen jälkeen, jotta he voisivat edistää kyseisen maan taloudellista kehitystä ja hyvinvointia.
3. Kuultuaan lähetystöjensä kautta kyseisten kolmansien maiden toimivaltaisia viranomaisia komissio määrittää kansalliset ja alueelliset painopistealueet kumppanuuksiin osallistuvan kolmannen maan tai kumppanuuksiin osallistuvien kolmansien maiden tarpeiden mukaan.
4. Erasmus Mundus -kumppanuudet valitaan kolmen vuoden ajanjaksoksi, ja vuosittain suoritetaan edistymisraportteihin perustuva uusintamenettely.
5. Apurahat ovat 2 artiklassa määriteltyjen eurooppalaisten ja kolmansien maiden opiskelijoiden ja tutkijoiden haettavissa.

6. Kun komissio jakaa apurahoja osana toimea 2, se tukee sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevia ryhmiä ja muita huonommassa asemassa olevia väestönsiä noudattaen kuitenkin 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettuja avoimuutta koskevia ehtoja.
7. Komissio toteuttaa toimia sen varmistamiseksi, ettei kukaan saa taloudellista tukea samaan tarkoitukseen useammasta kuin yhdestä yhteisön ohjelmasta. Erasmus Mundus -apurahan saaneille henkilöille ei voida myöntää Erasmus-apurahaa samaa liikkuvuusjaksoa varten elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa. Myöskään edellä mainitun "Ihmiset" -erityisohjelman puitteissa apurahan saaneille henkilöille ei voida myöntää Erasmus Mundus -apurahaa samalle opiskelu- tai tutkimusajanjaksolle.
8. Erasmus Mundus -ohjelman ulkoisen yhteistyön (toimen 2 aiempi nimi) nojalla valitut kumppanuudet jatkuvat kyseisen toimen puitteissa sen ajanjakson loppuun, jolle ne on valittu, ja vuosittain suoritetaan edistymisraportteihin perustuva yksinkertaistettu uusintamenettely.

### TOIMI 3: EUROOPAN KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN EDISTÄMINEN

1. Toimen 3 avulla yhteisö voi tukea toimia, joiden tarkoituksena on Euroopan korkeasteen koulutuksen vetovoiman kehittäminen, profiilin nostaminen ja sen näkyvyyden ja saatavuuden parantaminen. Toimilla on edistettävä ohjelman tavoitteita ja niiden on liityttävä korkeasteen koulutusta koskevien seikkojen kansainväliseen ulottuvuuteen, kuten tiedottamiseen, käytettävyyteen, laadunvarmistukseen, opintosuoritusten tunnustamiseen, eurooppalaisten tutkintojen tunnustamiseen ulkomailla ja tutkintojen vastavuoroiseen tunnustamiseen kolmansien maiden kanssa, opinto-ohjelmien kehittämiseen, liikkuvuuteen, palvelujen laatuun jne. Toimet voivat sisältää ohjelmasta ja sen tuotoksista tiedottamisen.
2. Tukikelpoisiin oppilaitoksiin voi kuulua 5 artiklan f alakohdan mukaisesti julkisia tai yksityisiä organisaatioita, jotka toimivat korkeasteen koulutuksen alalla. Toimet toteutetaan hankkeissa, joihin osallistuu organisaatioita vähintään kolmesta eri Euroopan maasta ja joissa voi olla mukana kolmansien maiden organisaatioita.
3. Toimet voidaan toteuttaa eri muodoissa (konferenssit, seminaarit, työpajat, opinnot, tutkimukset, pilottihankkeet, palkinnot, kansainväliset verkot, julkaisuaineiston tuotanto, tieto- ja viestintätekniisten välineiden kehittäminen jne.), ja ne voidaan toteuttaa kaikkialla maailmassa. Komissio varmistaa ohjelmaan sisältyviä toimia ja sen kehitystä koskevan tiedon levittämisen mahdollisimman laajalti etenkin monikielisen Erasmus Mundus-verkkosivuston kautta, jonka näkyvyyttä ja jonka käytön esteettömyyttä olisi parannettava.
4. Toimilla pyritään luomaan yhteyksiä korkeasteen koulutuksen ja tutkimuksen sekä korkeasteen koulutuksen ja yksityisen sektorin välille Euroopan maissa ja kolmansissa maissa, ja niissä hyödynnetään tarjoutuvia yhteisvaikutuksia mahdollisuuksien mukaan.
5. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset toteuttavat yhtenäistä julkista tiedotuspolitiikkaa yhteistyössä ohjelmaan osallistuvien korkeakoulujen kanssa. Tämän tarkoituksena on tarjota ajantasaista ja kattavaa tietoa sekä selvittää tarvittavia menettelyjä asettaen etusijalle etenkin aliedustetut alueet.
6. Yhteisö voi tukea tarvittaessa rakenteita, jotka on tarkoitettu 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti edistämään ohjelmaa ja levittämään sen tuloksia kansallisesti ja maailmanlaajuisesti.
7. Yhteisö myöntää tukea kaikkien Erasmus Mundus master -ohjelman ja Erasmus Mundus-tohtoriohjelman suorittaneiden kolmansien maiden ja Euroopan maiden opiskelijoiden alumnijyhdistykselle.

### TEKNISET TUKITOIMET

Komissio voi ohjelmaa toteuttaessaan käyttää asiantuntijoita, toimeenpanevaa elintä, jäsenvaltioissa olevia toimivaltaisia hallintoelimiä ja tarvittaessa muunlaisia teknisiä ja hallinnollisia tukiorganisaatioita, joiden palvelut voidaan rahoittaa ohjelman yleisistä rahoituspuitteista. Tällaisia voivat olla menot, jotka aiheutuvat etenkin selvityksistä, kokouksista, tiedotuksesta, julkaisuista, seuranta- ja valvonta- ja tarkastustoimista, arviointitoimista ja tietojenvaihdossa käytettävistä tietoteknisistä verkoista, sekä muut välttämättömät menot, jotka liittyvät suoraan ohjelman täytäntöönpanemiseen ja sen tavoitteiden saavuttamiseen.

**VALINTAMENETTELYT**

Valintamenettelyissä noudatetaan seuraavia säännöksiä:

a) toimen 1 mukaiset ehdotukset valitsee komissio, jota avustaa valintalautakunta, jonka puheenjohtajana toimii sen valitsema henkilö ja jonka jäsenenä on korkean tason akateemisia henkilöitä, jotka edustavat Euroopan unionin korkea-asteen koulutuksen monimuotoisuutta. Valintalautakunta varmistaa, että Erasmus Mundus master -ohjelmat ja -tohtoriohjelmat ovat korkeinta akateemista laatua mutta samalla otetaan huomioon tarve mahdollisimman tasapainoiseen maantieteelliseen edustukseen. Ohjelman keston aikana pyritään eri opintoalojen tasapuoliseen edustukseen. Komissio järjestää kaikista tukikelpoisista ehdotuksista Euroopan tasolla arvioinnin, jonka riippumattomat korkeakoulujen asiantuntijat suorittavat ennen ehdotusten toimittamista valintalautakunnalle. Kullekin Erasmus Mundus master -ohjelmalle ja -tohtoriohjelmalle myönnetään tietty määrä apurahoja, jotka master- ja tohtoriohjelmiä hallinnoiva elin (tai elimet) maksaa yksittäisille apurahansaajille. Kuultuaan komissiota Erasmus Mundus master -ohjelmiin ja tohtoriohjelmiin osallistuvat oppilaitokset valitsevat ylemmän korkea-asteen opiskelijat, jatko-opiskelijat ja tutkijat akateemisen huippuosaamisen perusteella. Toimi 1 on tarkoitettu pääasiassa kolmansien maiden opiskelijoille, mutta se on avoin myös eurooppalaisille opiskelijoille. Erasmus Mundus master -ohjelmien ja -tohtoriohjelmien valintamenettelyihin kuuluu 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti nimettyjen tahojen kuuleminen;

b) komissio valitsee toimen 2 mukaiset ehdotukset asetuksissa (EY) N:o 1085/2006, (EY) N:o 1638/2006, (EY) N:o 1905/2006 ja (EY) N:o 1934/2006 sekä AKT-EY-kumppanuussopimuksessa ja AKT:n ja EY:n sisäisessä sopimuksessa vahvistettujen säännösten mukaisesti;

Komissio varmistaa myös, että Erasmus Mundus -kumppanuusehdotukset ovat korkeinta akateemista laatua mutta samalla otetaan huomioon tarve mahdollisimman tasapainoiseen maantieteelliseen edustukseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen asetusten ja sopimusten soveltamista. Kumppanuuteen osallistuvat oppilaitokset valitsevat komissiota kuultuaan opiskelijat ja tutkijat näiden akateemisen huippuosaamisen perusteella. Toimi 2 on tarkoitettu pääasiassa kolmansien maiden opiskelijoille. Molempipuolisen rikastuttamisen takaamiseksi vaihto olisi ulotettava koskemaan myös Euroopan kansalaisia;

c) toimen 3 mukaiset ehdotukset valitsee komissio;

d) komissio ilmoittaa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle viipymättä kaikista valintapäätöksistä.

**RAHOITUSSÄÄNNÖKSET**

1. Kiinteämääräiset avustukset, yksikkökustannustaulukot ja palkinnot

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiinteämääräisiä avustuksia ja/tai yksikkökustannustaulukoita voidaan käyttää kaikkien 4 artiklassa mainittujen toimien osalta.

Kiinteämääräisiä avustuksia voidaan maksaa enintään 25 000 euroon asti tukisopimuksen kumppania kohti. Niitä voidaan yhdistellä enintään 100 000 euroon asti ja/tai käyttää yhdessä yksikkökustannustaulukoiden kanssa.

Komissio voi myöntää palkintoja ohjelman puitteissa toteutetuille toimille.

2. Kumppanuussopimukset

Kun tämän ohjelman puitteissa toteutettaville toimille myönnetään tukea kumppanuutta koskevien puitesopimuksen perusteella asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 163 artiklan nojalla, kumppanuudet voidaan valita ja niille voidaan myöntää rahoitusta viisivuotiskaudeksi. Uusimiseen sovelletaan yksinkertaistettua menettelyä.

3. Julkiset korkeakoulut ja organisaatiot

Komission edellytetään katsovan, että kaikilla jäsenvaltioiden nimeämällä korkeakouluilla ja järjestöillä, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä tai joita julkiset elimet tai niiden edustajat valvovat, on tarvittavat taloudelliset, ammatilliset ja hallinnolliset valmiudet sekä tarvittava vakavaraisuus tämän ohjelman mukaisten hankkeiden toteuttamiseksi; niitä ei vaadita esittämään muita asiakirjoja tämän osoittamiseksi. Tällaiset laitokset tai järjestöt voidaan vapauttaa tilintarkastusta koskevista vaatimuksista asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 173 artiklan 4 kohdan viidennen alakohdan nojalla.

#### 4. Hakijoiden ammattitaito ja tutkinnot

Komissio voi asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 176 artiklan 2 kohdan mukaisesti päättää, että tietyillä tuensaajaryhmillä on oltava ammattitaidot ja tutkinnot, jotka vaaditaan ehdotetun toimen tai työohjelman saattamiseksi päätökseen.

#### 5. Petostentorjuntasäännökset

Komission 7 artiklan mukaisesti tekemissä päätöksissä säädetään ja niistä aiheutuviissa sopimuksissa sekä ohjelmaan osallistuvien kolmansien maiden kanssa tehtävissä sopimuksissa määrätään erityisesti komission (tai sen valtuuttaman edustajan) ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toteuttamasta seurannasta ja varainhoidon valvonnasta sekä tilintarkastustuomioistuimen tarvittaessa paikalla tekemistä tarkastuksista.

Avustuksen saajan on varmistettava, että tapauksen mukaan kumppaneiden tai jäsenten hallussa olevat tositteet toimitetaan komission saataville.

Komissio voi tarkastaa joko omaa henkilöstöään käyttäen tai nimeämänsä muun hyväksytyt ulkopuolisen tahon välityksellä, miten avustus on käytetty. Tarkastuksia voidaan toimittaa koko sopimuskauden ajan ja viisi vuotta hankkeen päättymisen jälkeen. Komissio voi tarkastustulosten perusteella tehdä tarvittaessa päätöksiä varojen takaisinperinnästä.

Komission henkilöstölle sekä komission valtuuttamille ulkopuolisille henkilöille on järjestettävä asianmukainen pääsy avustuksen saajan tiloihin, ja on huolehdittava siitä, että he saavat käyttöönsä kaikki – myös sähköisessä muodossa olevat – tiedot, joita he tarvitsevat tarkastustensa suorittamisessa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimella ja Euroopan petostentorjuntavirastolla on samat oikeudet kuin komissiolla, kuten oikeus päästä avustuksen saajan tiloihin ja oikeus tietojen saantiin.

Komissio voi lisäksi suorittaa itse paikalla ohjelmaan liittyviä tarkastuksia ja todentamisia komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 <sup>(1)</sup> mukaisesti.

Tämän päätöksen mukaisesti rahoitettujen yhteisön toimien yhteydessä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 <sup>(2)</sup> 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla väärinkäytöksellä tarkoitetaan jokaista yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen taikka sopimusvelvoitteen rikkomista, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena aiheutuu tai voisi aiheutua perusteettoman menon takia vahinko Euroopan unionin yleiselle talousarviolle tai sen hallinnoimille talousarvioille.

<sup>(1)</sup> EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2

<sup>(2)</sup> EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.